

Tisková zpráva

Lucemburk 14. července 2020

Financování obnovy prostřednictvím iniciativy REACT-EU: podle auditorů existuje napětí mezi rychlostí podpory a optimálním využitím prostředků

Návrh programu REACT-EU předložený Evropskou komisí, kterým se má zvýšit financování pro země EU v rámci politiky soudržnosti o 58 miliard EUR v důležitých prvních letech oživení po pandemii covid-19, má za cíl mobilizovat investice a přesunout finanční podporu do počáteční fáze. V novém stanovisku, které dnes zveřejnil Evropský účetní dvůr (EÚD), se poukazuje na napětí mezi účelem návrhu, kterým je poskytnout co nejrychleji dodatečné financování, a jeho cílem dát finanční prostředky k dispozici tam, kde jsou nejvíce potřeba a kde budou mít největší účinek. Auditóři rovněž varují, že mechanismy reakce na krizi, které Komise navrhuje pro příští sedmiletý rozpočet, neobsahují ustanovení, jež by napomáhala řádnému finančnímu řízení prostředků EU.

EU navrhla podpůrný balíček v hodnotě 750 miliard EUR nazvaný „Next Generation EU“, aby podpořila členské státy v jejich úsilí minimalizovat socioekonomický dopad pandemie a vrátit se na cestu udržitelného růstu. Součástí balíčku je rovněž pomoc při oživení pro soudržnost a území Evropy (REACT-EU), která má v rámci rozpočtového období 2014–2020 vytvořit základ pro oživení v EU v období 2020–2022. Komise kromě toho také navrhla nová pravidla pro evropské strukturální a investiční fondy (fondy ESI) na období 2014–2020, jejichž cílem je zajistit mechanismy, které by v případě dalších otřesů v budoucích letech mohly být rychle použitelné. Auditóři posuzovali oba tyto návrhy.

„Po vypuknutí pandemie covid-19 podnikla Komise opatření na mnoha frontách. Rychle například mobilizovala dodatečné finanční prostředky a navrhla také nová pravidla financování,“ uvedla členka EÚD odpovědná za stanovisko Iliana Ivanovová. „Tato opatření jsou vítaná, ale aby byla i účinná, musí být dobře koordinována na úrovni jak EU, tak jednotlivých států.“

Auditóři chválí návrh Komise řídit financování programu REACT-EU v rámci stávajících struktur fondů ESI v členských státech. Nazývají to „rozumným a pragmatickým přístupem.“ Návrh však dává členským státům volnost, jak toto dodatečné financování použít, a neobsahuje ani podrobné informace o tom, jak bude financování koordinováno s jinými nástroji EU a vnitrostátními programy. To vytváří riziko fragmentace nebo zdvojování podpory EU. Členské

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních bodech stanoviska přijatého Evropským účetním dvorem. Plné znění stanoviska je k dispozici na internetové stránce eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

státy budou navíc muset do roku 2022 přijmout k tomuto dodatečnému financování závazky (tj. vyčlenit tyto finanční prostředky na konkrétní cíle), v důsledku čehož vznikne další tlak na jejich schopnost vynaložit tyto prostředky správně a vhodně a povede to k riziku uspěchaných výdajů, kdy se bude dávat přednost čerpání před optimálním využitím prostředků („bud' prostředky využijete, nebo o ně přijdete“), a také k většímu riziku nesrovnalostí a podvodů. Toto riziko se zejména týká těch členských států, které budou pandemií zasaženy pravděpodobně nejvíce a jejichž míra čerpání finančních prostředků je nižší. Auditoři rovněž zdůrazňují, že nová metoda přidělu finančních prostředků členským státům může být negativně ovlivněna tím, že jejich údaje o počtu nezaměstnaných budou podhodnoceny.

Navrhované změny společných ustanovení pro používání fondů ESI v období 2021–2027 mají za cíl posílit schopnost EU reagovat na výjimečné a neobvyklé okolnosti. Týkaly by se jakékoli situace, kterou Rada uzná jako krizovou, a Komisi by dočasně umožnily reagovat rychleji využíváním „prováděcích rozhodnutí“. Návrh Komise však neuvádí, kdy by její dočasné zmocnění bylo ukončeno, a ani neupravuje řadu aspektů, které přispívají k řádnému finančnímu řízení, jako například zmírnění rizika „mrtvé váhy“ (tj. financování projektů, které by se realizovaly i bez finanční podpory) v souvislosti se schvalováním projektů se zpětnou platností. Komise tedy možná bude muset stanovit další pravidla pro krizové situace, podle toho, jak k nim bude docházet. Pozitivní stránkou návrhu je, že přináší zlepšená ustanovení pro sledování financování pro mimořádné situace, což představuje první krok směrem k větší transparentnosti.

Poznámky pro redaktory

Na období 2020–2022 navrhuje Komise poskytnout dodatečné finanční prostředky ve výši 58 272 800 000 EUR (v běžných cenách).

Stanovisko EÚD č. 4/2020 k navrhovanému nařízení REACT-EU a k nařízení o společných ustanoveních, kterým se řídí fondy ESI, je v současné době k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) v angličtině a v brzké době budou připraveny i další jazykové verze. V souladu se Smlouvou o fungování EU požádaly Evropský parlament a Rada Účetní dvůr o vydání stanoviska k oběma těmto návrhům. EÚD svá stanoviska zveřejnil v jediném dokumentu, aby na tuto žádost mohl rychle reagovat.

Evropský účetní dvůr přispívá ke zlepšování finančního řízení EU tím, že zveřejňuje stanoviska k návrhům nových či pozměněných právních předpisů s finančním dopadem. Tato stanoviska při své práci využívají legislativní orgány, tedy Evropský parlament a Rada. V roce 2019 auditoři zveřejnili „[Přehled připomínek](#)“ k návrhům Komise z roku 2018 týkajícím se příštího víceletého finančního rámce. V dubnu 2020 pak vydali [stanovisko](#) k návrhu specifických opatření k zajištění mimořádné flexibility pro využití fondů ESI v reakci na šíření onemocnění covid-19. V nejbližší době budou následovat další stanoviska týkající se covid-19. Informace o opatřeních, které přijal EÚD v souvislosti s pandemií covid-19, jsou [zde](#).

Tiskový kontakt pro toto stanovisko:

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45 510 / M: (+352) 621 55 22 24